

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

[Mikrobiális fenyegetés: beszámoló nemzetközi konferenciáról](#)

[Fertőző betegségek adatai](#)

Aerobiológiai jelentés

(lásd: www.antsz.hu/oki/nekap/pollen)

[Impresszum](#)

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ

BESZÁMOLÓ „A MIKROBIÁLIS FENYEGETÉS: AZ ANTIBIOTIKUM POLITIKA TERÉN ELÉRT EREDMÉNYEK ÉRTÉKELÉSE” CÍMŰ EU KONFERENCIÁN VALÓ RÉSZVÉTELÉRŐL (SVÉDORSZÁG, VISBY, 2001. JÚNIUS 13-15.)

A konferencián az uniós tagállamok, valamint a felvételi kérelmet benyújtott országok képviseltették magukat. A rendezvény célja: az 1998-ban Koppenhágában tartott hasonló témájú konferencián elfogadott ajánlások végrehajtásának felülvizsgálata. Az antibiotikum politika terén meghozott intézkedéseket négy területen, a „Szakmák közötti együttműködés”, az „Antibiotikum rezisztencia surveillance”, „Az antibiotikum felhasználás monitorozása” és „A helyes antibiotikum felhasználás előmozdítása” területén vizsgálták. Valamennyi résztvevő beszámolt az általa képviselt országban folyó tevékenységről, majd sor került a felmerülő problémák megvitatására, végül a konferencia minden területen további ajánlásokat fogalmazott meg a jövőre vonatkozóan.

Az egyes szekciókban elhangzott fontosabb megállapítások az alábbiak:

- 1. Szakmák közötti együttműködés:** A szakmai együttműködés területén a konferencia döntő fontosságúnak ítélte meg az antibiotikum politikával foglalkozó országos bizottságok létrehozását. Ilyen, az antibiotikum politikát irányító testület ma már minden EU tagállamban működik. Résztvevői különböző orvosi szakterületek (mikrobiológia, infektológia) képviselői, valamint állatorvosok és gyógyszerészek. A „bizottság” összehangol valamennyi, a területtel kapcsolatos tevékenységet: irányítja mind az antibiotikum rezisztencia alakulásának, mind az antibiotikumok felhasználásának a monitorozását, és intézkedéseket tesz, illetve javasol az ésszerű antibiotikum felhasználás megvalósítására.
- 2. Antibiotikum rezisztencia surveillance:** A rezisztencia surveillance valamennyi EU tagországban folyik a fontosabb kórokozók és a gyakrabban használt antibiotikumok vonatkozásában.
- 3. Az antibiotikum felhasználás monitorozása:** Az antibiotikum felhasználást az EU tagállamok túlnyomó többsége folyamatosan figyelemmel kíséri, és a kapott adatokat egységesen az ún. ATC/DDD (Anatomic-therapeutic-chemical classification/Defined daily dose) rendszer alapján értékeli, ami lehetővé teszi a nemzetközi összehasonlítást.
- 4. A helyes antibiotikum felhasználás előremozdítása:** Az antibiotikum felhasználást az EU tagállamok „útmutatók” (guideline-ok) kiadásával és az azokban foglalt elvek betartásával igyekeznek elérni.

A konferencia Magyarországra nézve legfontosabb tanulsága, hogy itthon is létre kellene hozni olyan, az antibiotikum politikával foglalkozó országos testületet, amely kézben tartaná a területen folyó tevékenységet. A bizottság megalakítása egyébként az EU csatlakozás kapcsán, mint formai követelmény is rövidesen szükségessé válik.

Magyarországon az antibiotikum rezisztencia surveillance tevékenységet a „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ (OEK) Bakteriológiai osztálya végzi. Az ÁNTSZ valamennyi mikrobiológiai laboratóriuma az OEK-nek évi jelentést küld, amely az antibiotikum rezisztenciára is kiterjed. A kórházi mikrobiológiai laboratóriumok mintegy harmada ugyancsak elküldi jelentését. A közelmúltban egy elektronikus havi jelentőrendszer is bevezetésre került, amelyhez az ÁNTSZ laboratóriumain kívül már több kórház is csatlakozott.

Magyarországon az antibiotikum felhasználás monitorozására több szinten is

történik adatgyűjtés. Ugyanakkor nem működik olyan hazai országos antibiotikum felhasználást figyelő rendszer, amely a nemzetközi elvárásoknak minden szempontból megfelel.

Bár már megjelentek szakmai tájékoztató kiadványok, szükséges lenne egy hazai antibiotikum „guideline” kidolgozása. Az ebben lefektetett elvek betartása bizonyára lassítaná a Magyarországon előforduló patogének rezisztenciájának kialakulását, és jelentős anyagi megtakarítást is eredményezne.

A tájékoztatást adta: dr. Füzi Miklós főosztályvezető főorvos

OEK, Mikrobiológiai főosztály

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2001. július 30 – augusztus 5. közötti** időszakban bejelentett heveny fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

A gyakoribb **enterális bakteriális fertőző megbetegedések** száma mérsékelten csökkent az előző hetihez képest, a **salmonellosis** és **campylobacteriosis** járványügyi helyzete kedvezőbb volt, mint a korábbi évek azonos időszakában.

Csanyteleken (Csongrád megye), egy június 28-án rendezett horgász- és halászléfőző verseny résztvevői közül augusztus 6-ig 17 személy július 29-30. között kezdődött lázas enteritis-ét derítették fel. A mai napig nyolc személy székletéből izoláltak **Salmonella** baktériumot. A helyi konyhán engedélyezett, 120 adagban készített két menü (sertéspörkölt, rántott hús) felül sült csirkét, somlói galuskát, rántott gombát is kiszolgáltak a verseny résztvevőinek. Az esemény kivizsgálása során azonban ételminta már nem állt rendelkezésre.

A 30. hetihez képest kevesebb **dysenteria** került a nyilvántartásba, de a betegség epidemiológiai helyzete valamivel kedvezőtlenebb volt, mint az előző év azonos hetében. A Bács-Kiskun megyében regisztrált esetek többsége a 29. héten ismertetett családi járványhoz tartozik.

Az **enteritis infectiosa** bejelentések száma mérsékelten csökkent az előző hetihez viszonyítva, de közel ötödével volt több, mint 2000. azonos időszakában.

Az előző heti 16-tal szemben 26 **hepatitis infectiosa** megbetegedést regisztráltak, az év eleje óta a legmagasabb esetszámot. Két és félszer több megbetegedés került a nyilvántartásba, mint az előző év azonos hetében. Két területi járványról érkezett jelentés:

A Pest megyei **Pátyon** (lakosság száma 2 875 fő) május 15 – július 22. között **nyolc** személy betegedett meg vírushepatitisben. Két beteg 15 évesnél fiatalabb, hatan 16 – 31 év közöttiek voltak. Hat betegnél a laboratóriumi vizsgálat aktuális **HAV** fertőzést igazolt. A fertőzés forrása feltehetően az első beteg volt, aki a hepatitis infectiosa jellegzetes tünetei (hányás, sárgaság) ellenére nem fordult orvoshoz. Öt beteg három lakcímen, nagy létszámú családban, zsúfoltan, rossz higiénés körülmények között él. Ezek a lakások nincsenek a vezetékes vízhálózatra csatlakoztatva, az ásott kút vize – melyet ivóvízként használnak - bakteriálisan szennyezett. A betegek környezetében összesen 116 fő részesült gamma-globulin oltásban.

A 3 440 lakosú **Tarcal** községben (Borsod-Abaúj-Zemplén megye) június 27 – augusztus 3. között **15** személy hepatitis infectiosa megbetegedése fordult elő. Nyolc beteg 15 évesnél fiatalabb volt. Augusztus 6-ig 12 betegnél igazolódott a **HAV** kóroki szerepe. A fertőzés forrását nem sikerült azonosítani, a kórokozó feltehetően kontakt úton terjedt. A vírus terjedését elősegítette, hogy a betegek későn fordultak orvoshoz, így elkülönítésük is késve történt meg. A betegek környezetében az előírt gamma-globulin védőoltást már több mint 150 személynél elvégezték. A községben tíz éve volt utoljára A vírushepatitis halmozódás, azóta csak egyetlen sporadikus megbetegedés történt. Feltehetően tehát magas a gyermekek körében a fogékonyak száma, ezért elrendelték az óvodások és iskolások (összesen 550 gyermek) HAV elleni aktív immunizálását.

A légúti terjedésű fertőző betegségek közül az év során ezen a héten

regisztrálták a legkevesebb **scarlatina** és **varicella** megbetegedést, e betegségek járványügyi helyzete kedvezően, a **mononucleosis infectiosa** helyzete továbbra is kedvezőtlenül alakult.

A héten nyilvántartásba került öt **morbilli**-gyanú két területen (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye – 4, Bács-Kiskun megye – 1) fordult elő. A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei bejelentések közül kettő nem bizonyult kanyarónak, egy eset a 28. héten ismertetett járványhoz kapcsolódik, egy megbetegedés járványügyi és laboratóriumi vizsgálata folyamatban van. **Rubeola** megbetegedést nem jelentettek, a **mumpsz** járványügyi helyzete nem tért el lényegesen a korábbi évektől.

Az idegrendszeri fertőző betegségek csoportjában a meningitisek száma csökkent, az encephalitiseké emelkedett az előző hetihez képest. E betegségek epidemiológiai helyzete nem volt kedvezőtlenebb, mint az előző év azonos időszakában. Negyedével több **Lyme-kór** bejelentés érkezett, mint a 30. héten, az esetszám az előző év azonos hetében regisztráltak a másfélszeresét is meghaladta. A legtöbb megbetegedés Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megyében fordult elő.

Bejelentett fertőző megbetegedések Magyarországon (+)

Notified cases of communicable diseases in Hungary (+)

31/2001.sz.heti jelentés (weekly report)

(2001.07.30 – 2001.08.05.)

Betegség Disease	a 31. héten (week)			az 1 - 31. héten (week)		
	2001.07.30- 2001.08.05.	2000.07.31- 2000.08.06.	Medián 1995-1999	2001.	2000.	Medián 1995-1999
Typhus abdominalis	-	-	-	-	1	1
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Salmonellosis	221	241	614	3843	4494	10984
Dysentheria	11	9	20	171	239	601
Dyspepsia coli	-	4	5	61	78	105
Egyéb E.coli enteritis	1	1	•	57	61	•
Campylobacteriosis	138	163	•	3615	3567	•
Yersiniosis	1	1	•	66	42	•
Enteritis infectiosa	651	551	•	20728	22742	•
Hepatitis infectiosa	26	10	41	442	645	1052
AIDS	-	-	-	9	13	18
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	•	8	10	•
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	-	1	1	1
Scarlatina	11	24	20	2581	3355	3442
Morbilli	5	1	-	23	6	21
Rubeola	-	1	5	68	87	162
Parotitis epidemica	4	3	3	134	195	211
Varicella	121	137	•	31204	28913	•
Mononucleosis inf.	21	16	16	808	762	553
Legionellosis	-	3	•	51	10	•
Meningitis purulenta	1	3	•	176	239	•
Meningitis serosa	4	8	2	78	128	68
Encephalitis infectiosa	3	3	7	69	60	87
Creutzfeldt-J.-betegség	-	•	•	7	•	•
Lyme-kór	58	37	•	675	504	•
Listeriosis	-	1	•	4	1	•
Brucellosis	-	-	-	2	1	1
Leptospirosis	-	2	-	42	43	13
Tularemia	-	-	1	24	67	78
Tetanus	-	1	1	2	8	6
Vírusos haemorrh. láz	-	-	•	5	5	•
Malaria*	-	-	1	11	10	8
Toxoplasmosis	2	6	3	112	164	180

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

() 2001. június 1-től jelentendő (notifiable since 01.06.2001)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2001.08.07

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM

Eng.sz.: 87104/1975

Bejelentett fertőző megbetegedések Magyarországon (+)

Notified cases of communicable diseases in Hungary (+)

31/2001.sz.heti jelentés (weekly report)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentheria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme-kór
Budapest	38	1	14	38	3	1	26	6	-	5
Baranya	11	2	5	8	-	-	1	1	-	3
Bács-Kiskun	12	6	11	30	1	1	6	1	-	-
Békés	9	1	12	73	1	-	8	-	-	2
Borsod-Abaúj-Zemplén	8	-	2	33	10	-	9	2	-	8
Csongrád	12	-	10	24	-	-	1	-	-	-
Fejér	3	-	-	14	-	-	2	1	-	1
Győr-Moson-Sopron	13	-	10	32	1	1	3	1	-	5
Hajdú-Bihar	11	-	6	15	1	1	3	-	-	-
Heves	2	-	2	23	-	-	3	2	-	9
Jász-Nagykun-Szolnok	5	-	3	52	-	-	5	1	1	1
Komárom-Esztergom	12	-	5	16	-	-	7	-	-	2
Nógrád	4	1	3	48	1	1	2	1	-	9
Pest	16	-	14	61	4	2	12	-	-	5
Somogy	8	-	6	29	-	2	6	-	-	6
Szabolcs-Szatmár-Bereg	15	-	5	26	3	-	3	2	-	-
Tolna	8	-	11	20	-	-	4	2	-	-
Vas	7	-	2	24	-	2	9	1	-	-
Veszprém	14	-	13	67	-	-	4	-	-	-
Zala	13	-	4	18	1	-	7	-	-	2
Összesen (total)	221	11	138	651	26	11	121	21	1	58
Előző hét (previous week)	238	14	172	721	16	34	283	20	6	47

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2001.08.07

***Az Epidemiológiai Információs Hetilap (Epinfo) a
Johan Béla Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.***

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a Johan Béla Országos Közegészségügyi Intézet és a Centers for Disease Control and Prevention (CDC) a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az Epinfo minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.antsz.hu/oek

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

**"Johan Béla" Országos Epidemiológiai Központ
1966 Budapest, Pf. 64., Telefon: 215-8027, 476-1383, 476-1224
Telefax: 476-1223**

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál arra hivatkozni kell.

**mb. Országos Tisztifőorvos
Dr. Pintér Alán**

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő:
Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta
Szerkesztők:

Dr. Csohán Ágnes
Dr. Krisztalovics Katalin
Dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztők:
Lendvai Gyuláné
Kissné Sponga Zsuzsa

Nyomda vezetője:
Vizinger Ferenc

ISSN 1419-757X